

Organisatorisk rapport

De organisatoriska frågorna har stått i fokus för diskussionen under 2008.

Utgångspunkt har varit såväl motioner till förbundsstämmorna som diskussionen kring förändringar inom BR. Medlemsantalet ökar liksom omsättningen av funktionärer i föreningarna. Vi upplever en ökad efterfrågan på utbildning och stöd.

Ökat antal medlemmar och ökad efterfrågan på service ställer också stora krav på distrikten. Utbildning och stöd bör ges till distrikten för att underlätta deras arbete.

Ordförande- och sekreterarekonferensen i september 2008 var helt inriktad på att diskutera de organisatoriska frågorna. Många konkreta förslag till åtgärder kom fram som successivt arbetats in i verksamhetsplaner och rapporter.

Föreningen

Målet med de organisatoriska satsningarna är engagerade och kunniga styrelseledamöter, stärkt ledarskap och underlättat föreningsarbete.

Vi ska arbeta för att stärka föreningarna så att de kan:

- erbjuda en modern, attraktiv allmän samlingslokal
- redovisa sin betydelse för bygden
- öka samarbetet och utbytet med kommunens övriga bygdegårdar
- upprätta goda relationer med kommunen
- arbeta för en varierad och hög verksamhet i huset
- utveckla ett brett nätverk

Åtgärder för stöd

Grundläggande funktionärsutbildning föreslås ske via studiecirkeln. SV:s material ”Ideell förening – bilda, styra & utveckla” rekommenderas. Från BR har erbjudits digitala cirklar i styrelsearbete, arrangörskap och försäkring. Totalt har 142 personer deltagit sedan 2006, då den första cirkeln hölls. E-cirklar erbjuds vår och höst.

Sedan 2004 har föreningarna uppmanats att utse ungdomsansvariga. Ungdomsansvariga finns nu i 198 föreningar. De erbjuds utbildning och får information om aktuella ungdomsaktiviteter att sprida i föreningen.

Från förbundets sida har vi de senaste åren arbetat med att förbättra informationen på vår hemsida. Ett stort utbud av stödmaterial finns idag i vår materialbank. Under 2008 kompletterades med arbetsblad kring de olika funktionärernas uppgifter, revisorernas och valberedningens uppgifter samt förslag till utformning av verksamhetsberättelse. På hemsidans (www.bygdegardarna.se) intranät ”Medlemsinfo” kan föreningarna ställa

frågor och debattera. Information ges via Föreningsaktuellt och tidningen Bygdegården. Föreningarna kan även via tidningen Bygdegården sprida information och skapa debatt. Vi har underlättat årsrapporteringen genom att göra den digital.

Hemsidans ”Det händer” har skapats för att föreningarna lätt ska kunna marknadsföra sina aktiviteter. Den kan kopplas till föreningarnas hemsidor och uppdateras av alla.

Genom årets tema ”samverkan” vill vi visa möjligheter till samverkan och samarbete för att göra vår rörelse ännu starkare. Vi vill ta fram ”goda exempel” för landets bygdegårdsföreningar. Bland samverkansprojekt under 2008 kan nämnas samverkan inom Landsbygdsprogrammet med en inspiratör, ungdomsprojekten i samverkan med SV och Vi Unga, projektet i Dalsland där många olika aktörer är och blir involverade, två kulturprojekt med LRF och ett samverkansprojekt i Värmland. Arrangörsutbildning har genomförts i samverkan med Riksteatern. Ur alla dessa projekt kommer föreningarna att kunna hämta näring.

Olika uppvaktningar av bidragsgivare har skett i samverkan inom SamSam. (SamSam – Samlingslokalorganisationernas samarbetskommitté – BR, FHP och VG.) Se vidare under förbundet.

Under 2009–2011 planeras en satsning på funktionärsutbildning. Vi startar med en utbildning av utbildare i samarbete med Humanus utbildning AB. Därefter läggs en utbildningsplan upp för att kunna erbjuda landets alla bygdegårdsföreningar en utbildning kring funktionärs- och ledarskap.

Distrikten

Målet med de organisatoriska satsningarna är engagerade och kunniga distriktsstyrelser, stärkt ledarskap och underlättat distriktsarbete för att kunna ge stöd och support till föreningarna.

Vi ska arbeta för stärka distrikten så att de kan:

- ha en god kännedom om distriktets bygdegårdar
- upprätthålla en förankring i distriktets bygdegårdar och medlemsorganisationer
- skapa goda relationer med län/region
- föra föreningarnas talan
- bli en stark aktör på kulturområdet
- erbjuda föreningarna mötesplatser bl.a. i form av kommunträffar
- erbjuda utbildning
- bygga upp nätverk inom distriktets område

Åtgärder för stöd

Materialet ”Aktiva distrikt”, som ger ett grundstöd för distriktsarbetet, uppdateras kontinuerligt och kan nyttjas som handbok eller i cirkelform. Arbetsplan finns för traditionella studiecirkel samt för e-cirkel.

Introduktion av nya distriktsstyrelseledamöter – en dag på BR:s kansli i Stockholm – erbjuds varje höst.

Distrikten rekommenderades, från ordförande- och sekreterarekonferensen i september, att också på distriktsnivå utse en ungdomsansvarig som har i uppgift att hålla kontakt med föreningarnas ungdomsansvariga. Förbundet sänder information till de ungdomsansvariga och erbjuder utbildning.

Konferenser för de olika ansvariga i distriktsstyrelsen – bygg, försäkring, miljö och program – arrangeras kontinuerligt.

Ordförandesamlingar ordnas för erfarenhetsutbyte i anslutning till stämman.

Förbundet utser kontaktpersoner med distrikten.

Distrikt kan få hjälp med att arrangera kommungruppträffar och utbildning inom distriktet.

Distriktsaktuellt kommer ca 8 ggr/år med aktuell information till distriktens ordförande och sekreterare. Informationen finns även på intranätet.

Stöd ges för information kring Landsbygdsprogrammet och nätverksbygge.

Utbildning för distriktens styrelser hålls kontinuerligt. I september 2009 planeras för tre regionala utbildningar.

Erfarenhetsutbyte bör i ökad utsträckning ske om kommunträffar. Viktigt att informationsmöten når alla föreningar i hela landet. Erfarenhetsutbyte planeras till ordförandekonferensen vid stämman. Om önskemål finns, tas ett PM fram om kommunträffar.

Planerade åtgärder för att erbjuda föreningarna funktionärsutbildning (se föreningar).

Distrikt/regioner

Då och då väcks frågan om BR ska omvandla sina distrikt till regioner. Bygdegårdsrörelsen är en rörelse med stark lokal förankring med bygdegården/samlingslokalen som bas. Genomsnittsdistriktet har 60 medlemmar. All verksamhet regionalt sker på ideell basis. Förbundsstyrelsen tror därför att en hopslagning av distrikt inte är möjlig, om vi ska kunna hålla kontakt med föreningarna och kunna ge en god service.

Finns ett starkt önskemål från någon eller några distrikt att gå samman ska detta självklart provas.

Förbundet rekommenderar dock distrikten att samverka kring bl.a. utbildningsfrågor.

Förbundet

Målets med de organisatoriska satsningarna är att erbjuda föreningar och distrikt utbildning och stöd för att kunna verka i sina styrelser. Förbundet initierar olika projekt för att sprida kunskap och erfarenheter i hela Bygdegårds-Sverige.

Åtgärder för stöd

Under 2008 genomfördes en ungdomssatsning i samverkan med Dalarna. Den fortsätter 2009, nu i samverkan med Västerbottens och Kalmars distrikt. Erfarenheter sprids.

Ett pilotprojekt har startats i Dalsland i samverkan med Västra distriktet för att ge föreningarna stöd i utvecklingsarbetet och för att göra bygdegården till ett nav för utvecklingen. Projektet stöds av Jordbruksverket. Erfarenheter från projektet ska spridas.

På ordförande- och sekreterarekonferensen i september 2008 diskuterades de organisatoriska frågorna grundligt. Utifrån konferensen inbjöd arbetsutskottet några ordförande till ett strategigruppsmöte i januari 2009. Gruppen kom bl.a. fram till att en utbildningssatsning kring funktionärs- och ledarskap bör ske i organisationen. Styrelsen antog i mars en plan för utbildningssatsningen.

Utifrån en motion "Vitalisera stämman" arbetar en av styrelsen tillsatt arbetsgrupp. Vissa inlag prövas vid årets stämma. Gruppen diskuterar också upplägg av stämman 2010 för att där öka engagemanget och delaktigheten i stämman. Man diskuterar också hur man för besluten vidare i organisationen.

Genom landsbygdsnätverket har BR sedan 2008 haft en inspiratör anställd på 40 % för att informera om Landsbygdsprogrammet och för att inspirera till framtida projekt. En konferens genomfördes i anslutning till stämman 2008 och ett seminarium planeras vid stämman 2009. Ett stort antal informationsträffar har genomförts i samverkan med distrikten.

En rad uppvaktningar har i samverkan inom SamSam skett under 2008/2009. Bl.a. har vi mött statssekreteraren i Integrations- och jämställdhetsdepartementet, handläggarna för samlingslokalstödet i Integrations- och jämställdhetsdepartementet, Sveriges kommuners och landstings (SKL:s) kultur- och fritidsdelegation samt riksdagens kulturutskott. Allt i syfte att stärka samlingslokalorganisationerna.

2009-04-28